

31 grudnia 2021 r.

BP.5132.1.2021

2021.401528.TR

M... K...

Decyzja nr 3/2021/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku M... K... o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu:

- 1. uznają prawidłowe stanowisko dotyczące podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z tytułu ustalonego prawa do renty rodzinnej;**
- 2. uznają za nieprawidłowe stanowisko dotyczące prawa do wyrejestrowania z obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.**

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 14 grudnia 2021 r. przedsiębiorca M.. K... , NIP ..., nazwa: M... K..., radca prawny, doradca podatkowy, zwany dalej „Przedsiębiorcą”, zwrócił się do Narodowego Funduszu Zdrowia (data wpływu do organu: 14 grudnia 2021 r.) o interpretację indywidualną w zakresie

przepisów dotyczących podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą przez osobę podlegającą ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania renty rodzinnej. Do wniosku załączone zostało potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku w kwocie 80 zł oraz wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej.

W opisie stanu faktycznego Przedsiębiorca wskazał, że jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. W związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej, Przedsiębiorca zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego oraz opłacał składki z tego tytułu. Jednocześnie w odniesieniu do Przedsiębiorcy ustalone zostało prawo do renty rodzinnej wypłacanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.). Prawo do renty rodzinnej zostało przyznane Przedsiębiorcy na stałe, bez względu na wiek, z uwagi na całkowitą niezdolność do pracy.

Jako osoba pobierająca rentę rodzinną Przedsiębiorca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, a składki na ubezpieczenie zdrowotne są pobierane przez płatnika (Zakład Ubezpieczeń Społecznych). Jednocześnie - jako osoba pobierająca rentę rodzinną – Przedsiębiorca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Przedsiębiorca nie zgłosił się dobrowolnie do ubezpieczenia emerytalnego i rentowego i nie płaci składek na to ubezpieczenie.

Przedsiębiorca zadał we wniosku następujące pytania:

1. Czy w opisanym stanie faktycznym prawidłowo uznał, że dodatkowo podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą?
2. Czy może wyrejestrować się z ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, podlegając nadal ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania renty rodzinnej?

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy, przedstawionym w osnowie wniosku, nie podlega on dodatkowemu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i może wyrejestrować się z ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, podlegając nadal ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobierania renty rodzinnej.

Powyższe, w ocenie Przedsiębiorcy, wynika z faktu, iż zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające rentę. Na podstawie przepisu art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają również osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Stosownie do przepisu art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie z przepisem art. 9 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 22 tej ustawy, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Według przepisu art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby prowadzące pozarolniczą działalność, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury.

Przepis art. 9 ust. 5 tej ustawy stanowi natomiast, że osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4, 4a i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Z powyższego wynika, iż Przedsiębiorca ma ustalone prawo do renty rodzinnej, co oznacza, że zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, zaś dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu podlega z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Skoro Przedsiębiorca jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlega z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, to nie jest osobą spełniającą warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach i nie podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Okoliczność, że Wnioskodawca może dobrowolnie podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym nie oznacza, że spełnia warunki do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy, osobą spełniającą warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, jest tylko taka osoba, która podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym albo dobrowolnie została faktycznie objęta tymi ubezpieczeniami.

Prezes NFZ, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest prawidłowe w części dotyczącej podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z tytułu ustalonego prawa do renty rodzinnej.

W myśl art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające emeryturę lub rentę, osoby w stanie spoczynku pobierające uposażenie lub uposażenie rodzinne oraz osoby pobierające uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze.

Zgodnie natomiast z art. 5 pkt 20 ustawy o świadczeniach, pod pojęciem osoby pobierającej emeryturę lub rentę, należy rozumieć osobę objętą zaopatrzeniem emerytalnym lub rentowym, pobierającą rentę socjalną albo rentę strukturalną na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz.U. z 2018 r. poz. 872) lub ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1867), oraz osobę otrzymującą emeryturę lub rentę z zagranicy.

Stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników.

Odnosząc się o treści art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Stosownie do art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a ustawy.

Według art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu

i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby, o których mowa w art. 6 ustawy, niewymienione w ust. 4, 4a i 4c, mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Stosownie do treści art. 82 ust. 1 ustawy o świadczeniach, w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Przenosząc przywołane przepisy na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż zgodnie ze stanem faktycznym Przedsiębiorca pozostaje osobą uprawnioną do renty rodzinnej, na podstawie przepisu art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ale nie posiada tytułu do renty z tytułu niezdolności do pracy, o jakiej mowa w art. 57 i nast. tej ustawy.

W kontekście powyższego z tytułu wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej Przedsiębiorca nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu na podstawie art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, natomiast na mocy art. 9 ust. 5 tej ustawy podlega dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu.

Powyższe oznacza, iż zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz pkt 16 ustawy o świadczeniach, Przedsiębiorca spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz z tytułu pobierania renty rodzinnej.

Zagadnienie obligatoryjności bądź fakultatywności podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie stanowi przesłanki stosowania przepisu art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach. Należy przy tym zauważyć, iż – zastosowanego na gruncie ustawy zwrotu „osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi” nie należy utożsamiać z pojęciem „osoby podlegającej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym”.

Wykładnia, którą Przedsiębiorca prezentuje w swoim stanowisku pozostawała aktualna w poprzednim stanie prawnym. Na podstawie art. 8 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. 1997 Nr 28, poz. 153) obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegały osoby objęte ubezpieczeniem społecznym (obowiązkowym lub dobrowolnym) z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Stan taki trwał do 31 marca 2003 r., tj. do uchylenia tej ustawy). Ustawa z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym

ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. 2003 Nr 45, poz. 391) oraz aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zmieniły tę zasadę, przyjmując, że obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby, które spełniają warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym z określonego tytułu (w niniejszym przypadku z tytułu wskazanego w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, tj. z powodu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej).

Analogicznie poruszone zagadnienie prezentowane jest w doktrynie, gdzie podkreśla się, iż w przypadku uzależnienia podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu od spełnienia warunków do objęcia ubezpieczeniem społecznym z określonego tytułu, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest odprowadzana wówczas, gdy określona osoba spełnia jedynie warunki do podlegania z danego tytułu dobrowolnemu ubezpieczeniu społecznemu. Istotny jest bowiem sam fakt spełnienia warunków do objęcia ubezpieczeniami społecznymi z danego tytułu, a zatem wypełnienie ustawowych warunków do skorzystania z tego ubezpieczenia. Powyższa okoliczność nie jest zależna od tego, czy ubezpieczenie jest w określonej sytuacji obowiązkowe, czy dobrowolne, a także niezależna od okoliczności, czy dana osoba złożyła wniosek o objęcie jej z danego tytułu dobrowolnym ubezpieczeniem społecznym (tak np.: A. Sidorko, *komentarz do art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach*, w: *Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Komentarz*, A. Pietraszewska-Macheta (red.), Warszawa, 2018, wyd. 3, s. 524.).

Jak wynika z utrwalonej linii orzecznictwa, dla oceny zagadnienia podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu w sytuacji zbiegu tytułów pozostaje kwestia spełniania warunków do objęcia ubezpieczeniem społecznym oraz okoliczność uzyskania dochodów z tych tytułów.

W konkluzji należy uznać za prawidłowe stanowisko Przedsiębiorcy dotyczące podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z tytułu ustalonego prawa do renty rodzinnej.

W konsekwencji nieprawidłowa pozostaje teza, iż Przedsiębiorca może wyrejestrować się z obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnej z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, pozostając przy tym ubezpieczonym w związku z rentą rodzinną.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało postanowić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.

Decyzję otrzymują:

- 1) M... K...
- 2) aa.